

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра цивільного, господарського і фінансового права**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Судовий розгляд окремих категорій цивільних справ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Освітня програма/спеціалізація – «Право»
Статус дисципліни – за вибором студента
Рік набору – 2019, 2020

Полтава – 2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Судовий розгляд окремих категорій цивільних справ» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 22 с.

Розробник:

Кабальський Роман Олександрович – кандидат юридичних наук,
доцент

Гарант освітньої програми:

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного,
господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор,
старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри цивільного, господарського і
фінансового права (протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.)

Дата оновлення – 27 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри цивільного, господарського і фінансового
права права від 27 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____

І.Є. Криницький

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Обсягі структура навчальної дисципліни.....	9
5. Теми лекційних і практичних занять.....	10
5.1. Теми лекційних занять.....	10
5.2. Теми практичних занять.....	11
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	12
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	20

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Судовий розгляд окремих категорій цивільних справ» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» підготовки магістрів зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 2		Рік підготовки: 1-й семестр	Рік підготовки: 1-й семестр
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність – 081 «Право»	2-й семестр	2-й семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 5,0	Освітньо-професійна програма «Право»	Лекції	Лекції
		18 год.	4 год.
		Практичні заняття	Практичні заняття
		22 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
	Рівень освіти – другий (магістерський)	80 год.	112 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Метою навчальної дисципліни «Судовий розгляд окремих категорій цивільних справ» є набуття студентами здатності розв'язувати складні задачі і проблеми окремих категорій цивільних прав у сфері цивільного судочинства, що передбачає проведення різноманітних досліджень та/або здійснення інновацій й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Завдання:

- формування у студентів спеціалізованих концептуальних знань у галузі цивільно-процесуального права та практичних навичок пов'язаних із підготовкою і веденням судового процесу, що включають сучасні наукові здобутки у цій галузі права, котрі є основою для оригінального мислення та проведення досліджень у вказаній сфері;
- набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем та дискусійних ситуацій, котрі виникають в учасників під час провадження (судового розгляду) цивільних справ;
- здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів

соціальної та етичної відповідальності щодо судового розгляду цивільних справ;

Пререквізити: перш ніж вивчати зазначену навчальну дисципліну, студенти мають опанувати наступні навчальні дисципліни: «Теорія держави і права»; «Цивільний процес», «Міжнародний комерційний арбітраж».

Кореквізити: «Особливості доказування в окремих категоріях цивільних справ».

Постреквізити: компетентності, отримані унаслідок опанування зазначеної навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні наступних навчальних дисциплін: «Цивільне право»; «Господарське право», «Господарське-процесуальне право», «Адміністративне право», «Актуальні проблеми цивільного права», «Адміністративне судочинство»

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

- втілення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування цивільного процесу у правових відносинах;
- взаємодію міжнародного цивільного процесу та міжнародно-правових систем з вітчизняними цивільно-правовими інститутами;
- розуміння методології тлумачення основних цивільно-правових норм;
- здатність реалізовувати норми цивільно-процесуального права;
- порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів цивільного процесу різних правових систем;
- поглиблені знання практики реалізації цивільно-правових інститутів;
- обґрунтовану правову позицію на різних стадіях правозастосування процесуально-правових норм цивільного процесу, як зі сторони органу місцевого самоврядування, так і з боку фізичних (юридичних) осіб;
- продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових та індивідуальних актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на процесуально-правові відносини цивільного процесу;
- здатність самостійно готувати проекти правозастосовних актів у різних сферах діяльності суб'єкту цивільного процесу;
- базові навички з виконання процесуальних функцій судді, прокурора, адвоката, правового радника та нотаріуса у процесуально-правових відносинах цивільного процесу.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК-2. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- ЗК-3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.
- ЗК-4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК-5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-7. Здатність до безперервної самоосвіти та самовдосконалення.
- ЗК-11. Здатність спілкуватися на професійні теми із представниками інших професійних груп.
- ЗК-12. Здатність до міжособистісного та інтерактивного спілкування.
- ЗК-13. Уміння шукати й використовувати різні джерела інформації.
- ЗК-14. Навички роботи в комп'ютерних мережах та використання програмних засобів.

Спеціальних компетентностей:

- СК-1. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.
- СК-3. Здатність діяти відповідно до принципів верховенства права та законності.
- СК-4. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення правових норм, а також знання практики їх застосування.
- СК-5. Поглиблене розуміння методології тлумачення та особливостей застосування інститутів публічного, приватного та кримінального права.
- СК-6. Здатність визначати факти, належні та прийнятні для юридичного аналізу ситуації.
- СК-7. Здатність критично оцінювати ефективність представництва та захисту прав та інтересів клієнтів і підвищувати рівень своєї професійної діяльності, включаючи визначення напрямку для підвищення кваліфікації та професійного навчання впродовж життя.
- СК-15. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації.
- СК-17. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, включаючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та мотивованості.
- СК-18. Здатність використовувати міждисциплінарні знання для вирішення правового завдання.
- СК-19. Уміння розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності.

Програмних результатів навчання:

ПРН-1. Давати кваліфіковану оцінку чинного законодавства і правозастосовної практики з позицій принципів верховенства права та законності.

ПРН-4. Оцінювати правильність використання юридичної термінології і демонструвати вільне володіння юридичною технікою.

ПРН-6. Документально оформлювати прийняте рішення по юридичній справі

ПРН-7. Демонструвати здатність генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН-8. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН-10. Самостійно готувати проекти актів правозастосування у різних сферах професійної діяльності

ПРН-12. Здійснювати юридичну кваліфікацію в нестандартних ситуаціях

ПРН-13. Демонструвати основні правила і принципи створення наукових текстів професійної спрямованості.

ПРН-19. Створювати робочу групу (команду) для реалізації проекту, оптимально визначати функції окремих членів команди, створювати умови для вироблення загального командного рішення (реалізації проекту).

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1: Методика визначення процесуальних особливостей розгляду та вирішення окремих категорій цивільних справ

Теоретичне і практичне значення визначення та аналізу процесуальних особливостей розгляду і вирішення окремих категорій цивільних справ. Вплив характеру матеріальних правовідносин на особливості розгляду і вирішення цивільних справ. Співвідношення загальних та спеціальних процесуальних норм. Характеристика окремих процесуальних інститутів

ТЕМА 2. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із шлюбно-сімейних та трудових відносин

Справи про розірвання шлюбу. Справи про визнання шлюбу недійсним. Справи про визначення правового режиму майна подружжя та його розділ. Справи про стягнення аліментів. Справи про встановлення батьківства (материнства). Справи про оспорування батьківства (материнства). Справи, пов'язані з вихованням дітей.

Справи про поновлення на роботі. Справи про стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу. Справи про визнання необґрунтованими дисциплінарних стягнень. Справи про стягнення з працівника матеріальної шкоди, заподіяної підприємству, установі, організації.

ТЕМА3: Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із договірних правовідносин

Загальна характеристика справ, що виникають із договірних правовідносин. Справи про визнання правочину недійсним. Справи про визнання договору недійсним. Справи, що впливають із договору найму (оренди) майна. Справи, що впливають із договору позики. Справи, що впливають із кредитного договору.

ТЕМА4: Процесуальні особливості розгляду справ, що пов'язані з правом власності

Загальна характеристика справ, що пов'язані з правом власності. Справи про визнання права власності. Справи про виключення майна з під арешту (опису). Справи про витребування майна із чужого незаконного володіння

ТЕМА5: Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди

Загальна характеристика справ, що виникають із заподіяння шкоди. Справи про відшкодування моральної шкоди. Справи про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Справи про відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду. Справи про відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів. Справи про відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків робіт (послуг). Справи про захист гідності, честі та ділової репутації. Справи про відшкодування шкоди, завданої органом державної влади. Справи про відшкодування майнової шкоди фізичній особі, яка потерпіла від злочину. Справи про відшкодування шкоди, завданої робітнику каліцтвом, професійним захворюванням або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків.

ТЕМА6: Процесуальні особливості розгляду справ про успадкування

Загальна характеристика справ про успадкування. Справи про право на спадкове майно і розподіл його в натурі. Справи про визнання заповіту недійсним. Справи про визнання додаткового строку для прийняття спадщини. Справи про вимоги по боргах спадкодавця

ТЕМА 7. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із авторських прав

Загальна характеристика справ, що виникають із авторських прав. Спори про авторство (співавторство). Спори, що впливають із авторських договорів. Спори, що виникають з бездоговірного використання твору

ТЕМА8: Процесуальні особливості розгляду справ окремого провадження

Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Оголошення

фізичної особи померлою. Усиновлення дитини громадянами України. Усиновлення дитини особами без громадянства, що постійно проживають за межами України, або іноземцями.

Встановлення фактів, що мають юридичне значення. Встановлення факту родинних відносин між фізичними особами. Встановлення факту перебування фізичної особи на утриманні. Встановлення факту реєстрації шлюбу, розірвання шлюбу, усиновлення. Встановлення факту проживання сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу

Встановлення факту належності правовстановлюючих документів. Встановлення факту батьківства. Встановлення факту володіння будівлею на праві приватної власності. Встановлення факту прийняття спадщини і місця відкриття спадщини.

Встановлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі. Передача безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність. Визнання спадщини відумерлою. Надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку. Обов'язкова госпіталізація до протитуберкульозного закладу. Розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб. Надання права на шлюб

ТЕМА9: Виконавче провадження щодо окремих категорій цивільних справ

Виконання судових рішень як частина цивільного процесу. Роль суду у стадії виконання судових рішень. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах. Заходи примусового виконання.

Звернення стягнення. Поворот виконання судових рішень.

Судовий контроль за виконанням судових рішень, його правова природа

ТЕМА 10: Процесуальні особливості розгляду справ наказного провадження

Стягнення нарахованої, але не виплаченої працівникові суми заробітної плати. Компенсація витрат на проведення розшуку відповідача, боржника, дитини або транспортних засобів боржника. Стягнення заборгованості за оплату житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг телебачення та радіомовлення з урахуванням індексу інфляції та трьох відсотків річних, нарахованих заявником на суму заборгованості.

Присудження аліментів на дитину в розмірі тридцяти відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, якщо ця вимога не пов'язана із встановленням чи оспорюванням батьківств.

4. *Обсяг і структура навчальної дисципліни*

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
Л		ПЗ	СРС	Л		ПЗ	СРС	
МОДУЛЬ 1:								
1. Методика визначення процесуальних особливостей розгляду та вирішення окремих категорій цивільних справ	9	2	2	5	9	2		7
2. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із шлюбно-сімейних та трудових відносин	9	2	2	5	12			12
3. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із договірних правовідносин	9	2	2	5	12			12
4. Процесуальні особливості розгляду справ, що пов'язані з правом власності	14	2	2	10	12			12
5. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди	14	2	2	10	12			12
6. Процесуальні особливості розгляду справ про успадкування	14	2	2	10	12			12
<i>Разом</i>	69	12	12	45	69	2		67
МОДУЛЬ 2:								
7. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із авторських прав	14	2	2	10	14	2	2	10
8. Процесуальні особливості розгляду справ окремого провадження	14	2	2	10	14		2	12
9. Виконавче провадження щодо окремих категорій цивільних справ	14	2	2	10	12			12
10. Процесуальні особливості розгляду справ наказного провадження	9		4	5	11			11
<i>Разом</i>	51	6	6	35	51	2	2	45
Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	18	22	80	120/4,0	4	4	112

5. Темі лекційних і практичних занять

5.1. Темі лекційних занять

Темі навчальної дисципліни	Темі лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1. Методика визначення процесуальних особливостей розгляду та вирішення окремих категорій цивільних справ	Методика визначення процесуальних особливостей розгляду та вирішення окремих категорій цивільних справ	2	2
2. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із шлюбно-сімейних та трудових відносин	Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із шлюбно-сімейних та трудових відносин	2	
3. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із договорних правовідносин	Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із договорних правовідносин	2	
4. Процесуальні особливості розгляду справ, що пов'язані з правом власності	Процесуальні особливості розгляду справ, що пов'язані з правом власності	2	
5. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди	Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди	2	
6. Процесуальні особливості розгляду справ про успадкування	Процесуальні особливості розгляду справ про успадкування	2	
7. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із авторських прав	Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із авторських прав	2	2
8. Процесуальні особливості розгляду справ окремого провадження	Процесуальні особливості розгляду справ окремого провадження	2	2
9. Виконавче провадження щодо окремих категорій цивільних справ	Виконавче провадження щодо окремих категорій цивільних справ	2	
10. Процесуальні особливості розгляду справ наказного провадження	Процесуальні особливості розгляду справ наказного провадження		
Усього		18	4

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1. Методика визначення процесуальних особливостей розгляду та вирішення окремих категорій цивільних справ	Методика визначення процесуальних особливостей розгляду та вирішення окремих категорій цивільних справ	2	
2. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із шлюбно-сімейних та трудових відносин	Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із шлюбно-сімейних та трудових відносин	2	
3. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із договорних правовідносин	Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із договорних правовідносин	2	
4. Процесуальні особливості розгляду справ, що пов'язані з правом власності	Процесуальні особливості розгляду справ, що пов'язані з правом власності	2	
5. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди	Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди	2	
6. Процесуальні особливості розгляду справ про успадкування	Процесуальні особливості розгляду справ про успадкування	2	
7. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із авторських прав	Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із авторських прав	2	
8. Процесуальні особливості розгляду справ окремого провадження	Процесуальні особливості розгляду справ окремого провадження	2	2
9. Виконавче провадження щодо окремих категорій цивільних справ	Виконавче провадження щодо окремих категорій цивільних справ	2	
10. Процесуальні особливості розгляду справ наказного провадження	Процесуальні особливості розгляду справ наказного провадження	2	
Усього		22	4

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Судовий розгляд окремих категорій цивільних справ» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв’язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять студент може отримати від 0 до 28 балів;

– протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів.

Формою підсумкового контролю знань студентів із навчальної дисципліни є залік, який проводиться шляхом тестування та оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається заліку, становить 20 балів.

Питання для підготовки до заліку розміщено на порталі АСУ.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)		Самостійна робота	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
	Модуль № 1	Модуль № 2			
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни.

Оцінювання рівня знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю (ПК) та індивідуальної роботи.

Залік виставляється за результатами роботи на лекціях та практичних заняттях та виконання індивідуальної роботи. Мінімальна кількість балів для заліку дорівнює 60-ти балам.

Оцінювання протягом вивчення дисципліни здійснюється шляхом підсумовування результатів разом за 100-бальною шкалою. Завдання ПК оцінюються як підсумок результатів оцінювання роботи студента на лекціях та практичних заняттях в діапазоні від 0 до 92 балів. Виконання індивідуальної роботи оцінюється від 0 до 8 балів.

Курс навчальної дисципліни поділений за окремими темами на 2 логічно завершені блоки навчального матеріалу. Загальна кількість балів за ПК складає 92 бали.

Об'єктами оцінювання знань студентів за ПК з навчальної дисципліни є успішність освоєння знань та набуття навичок за результатами практичних занять (від 0 до 88 балів, у тому числі від 0 до 28 балів за роботу на практичних заняттях та від 0 до 60 балів за результатами контрольних заходів) та систематичність і активність роботи на лекціях (від 0 до 4 балів).

Критеріями оцінювання знань за ПК є успішність освоєння знань та набуття навичок на лекціях та практичних заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність студента засвоювати категоріальний апарат, вміння орієнтуватися у змісті чинних нормативних актів, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладення учбового матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування на практичних заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань).

Кожен логічно завершений блок навчального матеріалу за навчальною дисципліною може бути оцінений викладачем від 0 до 14 балів за результатами роботи студентів на практичних заняттях.

З метою контролю рівня знань студентів за кожним логічно завершеним блоком навчального матеріалу або у цілому за курсом проводяться контрольні заходи за формою, обраною викладачем, зокрема: контрольні роботи, колоквіуми, тестування, інші види контролю. Результати цих заходів враховуються викладачем при оцінці роботи студентів на практичних заняттях (від 0 до 60 балів).

Розрахункова шкала для оцінювання роботи студентів на практичних заняттях:

кількість балів	критерії оцінювання
--------------------	---------------------

13-14	<p>Систематичне відвідування практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин; відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважних причин; вирішення завдань до кожного практичного завдання; висока активність роботи на практичних заняттях; засвоєння всього матеріалу тем змістовного модуля; повні та обґрунтовані відповіді при розв'язанні завдань (казусів); здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання; уміння опрацьовувати та застосовувати акти законодавства; обізнаність із постановами та роз'ясненнями вищих судових інстанцій; уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми; вміння мислити абстрактно та узагальнено; здатність публічно представити матеріал.</p>
11-12	<p>Систематичне відвідування практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин; відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважних причин; вирішення завдань до кожного практичного завдання; висока активність роботи на практичних заняттях; засвоєння всього матеріалу тем змістовного модуля; повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при розв'язанні завдань (казусів); здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання; уміння опрацьовувати та застосовувати акти законодавства; обізнаність із постановами та роз'ясненнями вищих судових інстанцій; уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми; здатність публічно представити матеріал.</p>
9-10	<p>Наявність пропущених практичних занять; відпрацювання тем пропущених практичних занять; вирішення завдань до кожного практичного завдання; активна робота на практичних заняттях; засвоєння основних положень тем змістовного модуля; допущення декількох незначних помилок при розв'язанні завдань (казусів); здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання; уміння опрацьовувати та застосовувати акти законодавства; обізнаність із постановами та роз'ясненнями вищих судових інстанцій; здатність публічно представити матеріал.</p>
7-8	<p>Наявність пропущених практичних занять; відпрацювання тем пропущених практичних занять; епізодична відсутність рішень завдань (казусів); участь у роботі на практичних заняттях; засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного модуля; неповні відповіді при розв'язанні завдань (казусів); складності при визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання; певні складності при застосуванні актів законодавства; здатність публічно представити матеріал.</p>

5-6	<p>Несистематичне відвідування практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин; наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять; епізодична відсутність рішень завдань (казусів); участь у роботі на практичних заняттях; засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного модуля; неповні відповіді, допущення помилок при розв'язанні завдань (казусів); великі складності при визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання; певні складності при застосуванні актів законодавства; невпевнені навички публічного представлення матеріалу.</p>
3-4	<p>Епізодичне відвідування практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин; наявність невідпрацьованих тем пропущених практичних занять; епізодична відсутність рішень завдань (казусів); пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з сторони викладача); наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного модуля; неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при розв'язанні завдань (казусів); невміння визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання; невпевнені навички застосування актів законодавства; невпевнені навички публічного представлення матеріалу.</p>
1-2	<p>Систематичні пропуски практичних занять без поважних причин; наявність невідпрацьованих тем пропущених практичних занять; систематична відсутність рішень завдань (казусів); пасивність у роботі на практичних заняттях; відсутність знань за темами змістовного модуля; неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при розв'язанні завдань (казусів); нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання; не достатні навички застосування актів законодавства;</p>
0	<p>Систематичні пропуски практичних занять без поважних причин; теми пропущених практичних занять не відпрацьовані; систематична відсутність рішень завдань (казусів); пасивність у роботі на практичних заняттях; відсутність знань за темами змістовного модуля; неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при розв'язанні завдань (казусів); нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання; відсутність навичок застосування актів законодавства; невміння публічно представляти матеріал.</p>

Систематичність та активність роботи на лекціях оцінюється викладачем від 0 до 4 балів виходячи з наступних критеріїв:

4 бали - у разі відвідування (відпрацьовання пропущених) студентом усіх лекцій з навчальної дисципліни протягом семестру та активної роботи на них;

0 балів – у разі наявності пропущених (невідпрацьованих пропущених) лекцій з навчальної дисципліни протягом семестру або відсутність активності в освоєнні навчального матеріалу на них.

Оцінка визначається викладачем, який веде практичні заняття, на останньому практичному занятті відповідного семестру на підставі даних журналу академічної групи та інформації, наданої лектором, та включається до оцінки за ПК поточного семестру (навчального року).

Результати оцінювання роботи студентів фіксуються у журналі обліку роботи викладача.

Підсумковий бал за результатами ПК та залік (за умови отримання студентом не менше мінімальної кількості балів для заліку) виставляються на останньому практичному занятті відповідного семестру.

До заліку допускаються студенти, які були присутніми не менш на 70 відсотках лекційних занять з навчальної дисципліни (з урахуванням відпрацьованих), виконали індивідуальну роботу і набрали не менше мінімально необхідної кількості балів за результатами роботи на практичних заняттях і виконання індивідуальної роботи (60 балів).

Переведення оцінки за 100-бальною шкалою здійснюється відповідно до критеріїв, встановлених «Положення про моніторинг знань студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого», затвердженого наказом ректора університету від 26 червня 2015 р. № 127.

Студенти, знання яких оцінені мінімально необхідною для отримання заліку кількістю балів і вище, не мають права на виконання додаткових завдань для підвищення отриманої кількості балів.

Студенти, які були відсутні на лекції або практичному занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття (незадовільну оцінку) викладачу, який веде відповідні заняття у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою.

Для відпрацювання занять студент зобов'язаний надати виконане завдання (вирішені задачі, конспект лекції) та індивідуально виконане завдання за темою заняття, яке відпрацьовується (анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, презентація доповіді за темою, реферат, есе тощо) та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти при виконанні індивідуальної роботи

Виконання індивідуальної роботи оцінюється в діапазоні від 0 до 8 балів, з яких від 0 до 8 балів може бути оцінена індивідуальна робота наукового

характеру (наукові статті, наукові доповіді, тези доповіді на конференції, огляд судової практики) та від 0 до 4 балів – індивідуальна робота теоретично-прикладного характеру (есе за вузькоспеціальною проблематикою, анотації спеціалізованої літератури, складання термінологічного словника, огляд окремих нормативно-правових актів).

Враховуючи різноманіття форм індивідуальної роботи, і той факт, що остання оцінюється в діапазоні від 0 до 8 (0 до 4) балів, пропонуються як критерії її оцінювання використовувати такі показники:

- складність форми обраної студентом індивідуальної роботи;
- ступінь самостійності виконання роботи;
- творчий характер роботи;
- внутрішня послідовність, логічність і завершеність роботи.

Форми індивідуальної роботи, зазначені в пунктах 1-4 характеризуються підвищеною складністю, тому оцінюються більш високою кількістю балів. Форми індивідуальної роботи, зазначені в пунктах 5-8, не відрізняються складністю, тому оцінюються меншою кількістю балів.

Розрахункова шкала для оцінювання індивідуальної роботи здобувача вищої освіти:

Кількість балів		Критерії оцінювання
робота наукового характеру	робота теоретично-прикладного характеру	
8	4	Обрана студентом форма індивідуальної роботи характеризується підвищеною складністю (п.1-4); робота має самостійний, творчий характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність.
7	3	Обрана студентом форма індивідуальної роботи характеризується підвищеною складністю (п.1-4); робота має самостійний характер; робота містить протиріччя, відсутня достатня аргументація висновків та завершеність у них.
6	2	Робота має самостійний характер, але містить хибні та неаргументовані висновки
5		Робота має самостійний характер, але не враховує зміни чинного законодавства
4	1	Робота має самостійний характер, але не містить аналізу матеріалів правозастосовної практики
3		Робота не має самостійного характеру, містить хибні та неаргументовані висновки, але включає аналіз чинного законодавства.
2	0	Робота не має самостійного характеру, містить хибні та неаргументовані висновки, протиріччя з положеннями чинного законодавства, проте робота відповідає вимогам до оформлення

	відповідного виду робіт.
1	Робота не має самостійного характеру; в роботі відсутні висновки; не відповідає вимогам що пред'являються до оформлення відповідного виду робіт.
0	Індивідуальна робота не виконана

Правила академічної доброчесності

Відносини академічної доброчесності в Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого врегульовані Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Кодексом академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі – Кодекс), затвердженим рішенням вченої ради університету (протокол № 1 від 31.08.2018р.), уведеним в дію наказом ректора № 204 від 31.08.2018 р., а також Положенням про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт учасниками освітнього процесу Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, схваленого на засіданні вченої ради Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол №2 від 25.10.2017 року), затвердженого директором інституту 25 жовтня 2017 року.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання й провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Відповідно до п.2.2.3 Кодексу, дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного й підсумкового контролю результатів навчання (до осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- *академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного

дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- *самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- *фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- *фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- *списування* – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання;

- *обман* – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- *хабарництво* – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- *необ'єктивне оцінювання* – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- *повторне проходження оцінювання* (контрольна робота, залік тощо);

- *повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;*

- *відрахування із закладу освіти;*

- *позбавлення академічної стипендії;*

- *позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.*

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна		

	робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FХ	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 27.08.2020).
2. Цивільний процесуальний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
3. Цивільний кодекс України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
4. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів N 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-вр#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
6. Про судоустрій і статус суддів: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402> (дата звернення: 27.08.2020).
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/conv> (дата звернення: 27.08.2020).
8. Про виконавче провадження: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>. (дата звернення: 27.08.2020).
9. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> . (дата звернення: 27.08.2020).
10. Про судовий збір: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

7.2. Література

Основна література

1. Комаров В.В. Вчення про предмет цивільного процесуального права. Право України. 2017. № 5. С. 154–173.

2. Комаров В.В. Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку та практиці Верховного Суду України. Харків. Право, 2012.
3. Комаров В.В. Цивільне процесуальне право: проблеми методології науки, диференціації та уніфікації судових процедур. Правова система України: історія, стан, перспективи: у 5 т. Т. 3: Цивільно-правові науки. Приватне право / за заг. ред. Н.С. Кузнецової. Харків: Право, 2008.
4. Комаров В.В., Сакара Н.Ю. Право на справедливий судовий розгляд у цивільному судочинстві: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. акад. України, 2007.
5. Курс цивільного процесу: підручник /В.В. Комаров, В.А. Бігун, В.В.Баранкова та ін.; за ред. В.В. Комарова. Харків. Право, 2011.

Додаткова література

1. Позовне провадження: монографія / В.В. Комаров, Д.Д. Луспеник, П.І. Радченко та ін.; за ред. В.В. Комарова. Харків: Право, 2011.
2. Проблемы науки гражданского процессуального права / В.В. Комаров, В.А. Бигун, В. В. Баранкова; под ред. проф. В. В. Комарова. Харьков: Право, 2002.
3. Сакара Н. Ю. Проблема доступності правосуддя у цивільних справах: монографія. Харків: Право, 2010.
4. Ткачук О. С. Проблеми реалізації судової влади у цивільному судочинстві: _монографія. Харків: Право, 2016.
5. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія / В.В. Комаров, К. В. Гусаров, Н. Ю. Сакара та ін.; за ред. В.В. Комарова. Харків: Право, 2016.
6. Цувіна Т. А. Право на суд у цивільному судочинстві: монографія. Харків: Слово, 2015.
7. Штефан А. Об'єкт і зміст цивільних процесуальних правовідносин. Вісник Національної академії прокуратури України. 2017. № 3. С. 64–69.

7.3. Інтернет-ресурси.

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційне інтернет-представництво Президента України : <https://president.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020).

Урядовий портал : <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіс реформ Кабінету Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/uryad-ta-organi-vladi/ofis-reform-kabinetu-ministriv-ukrainu> (дата звернення: 27.08.2020).

Конституційний Суд України : <http://www.ccu.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020)./

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.
URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020).

7.4. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM). Доступ можливий у читальному залі Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (м. Полтава, Першотравневий проспект, 5, 1-й поверх).